

הכל נשאר במשפחה

כשהרב יעקב קוגל, מדריך חתנים ומנחה נישואין, החליט לתרום כליה, הוא הרגיש שעומד להיות כאן משהו מעניין, אבל להפתעה הגדולה הוא לא פילל: הכליה הוענקה לדוד שלו במתנה. סיפור של השגחה פרטית מופלאה





19

מתנדבים למען השתלת כליה | מתנת חיים



שאני אדם ריאלי קראתי קצת על הנושא והבנתי שאני סובל מאי ספיקת כליות. מאז היה ברור לי לקראת מה אני הולך, באנגלית קוראים לזה 'One way ticket' (כרטיס חד כיווני).

"מבית החולים יצאתי בידיעה שאני מתנזר מכל מה שקשור למלח. איך אמר לי הרופא? שלא תעז לעשות את 'התנועה המגונה הזו', והוא חיקה בידו אדם שמפזר מלח באמצעות מלחייה. זה לא היה לי קל, כי הייתי צרכן כבד של מלח, אבל כשהבנתי שזהו סם המוות עבורי, אז לא נגעתי בו. כל המאכלים שהכנסתי לפי היו דלוחים, אבל מה לא עושים כדי לשמר את הכליות? הייתי מוכן לעשות הכל כדי לא להגיע לדיאליזה".

מיומנו של הרב יעקב קוגל:

שלום לך יומן יקר. אולי זה קצת משונה שאני מחליט לכתוב ולתעד את ההליך שעליו אני הולך לספר כאן. אך קול פנימי חזק אומר לי לעשות זאת. "יהיו הפתעות", לוחש לי הקול. תחושת בטן של סערת רגשות מתוקה מושכת אותי.

כשראיתי את העלון של מתנת חיים בחג הסוכות כבר ידעתי - בעזרת השם, מתישהו גם אני תורם. אבל עדיין זה היה רחוק מציאותית.

בא לו חג הפסח ואני רואה בבית הוריה של נעמי (אשתי) מוסף שכולו עוסק במתנת חיים. קראתי והתרגשתי. שאלתי את נעמי מה דעתה שאתרום כליה? היא מיד אמרה: 'אם יש לך את הרצון - בטח שאני בעד'. ההחלטה גמלה בליבי. נגמר לו החג ואני מתחיל בצעדים המעשיים.

לי ניסן:

שלחתי את הטופס למתנת חיים ויצאתי ללמוד עם החברותא. למרות שאיני נוהג לקחת את הסלולארי, הפעם לקחתי. בליבי חיכיתי שיחזרו אליי מהעמותה. בשעה 10:43 זה הגיע. התקשרה מישהי בשם אלישבע והציגה את עצמה כנציגה מטעם העמותה. היא שאלה מה יש לי לשאול בעניין וסיכמה שהיא תשלח לי הפניה לבדיקות.

בשעות הצהריים לא נרדמתי ובליבי חלפו המון מחשבות: מי יהיה זה שיזכה אותי? איש? אישה? בוגר? צעיר? אולי ילד? ואפילו על תינוק רח"ל שהיה זקוק לכליה כבר שמעתי. ואני כולי נרגש.

ג' ממשיך בסיפורו:

"במשך הזמן רמת הקריאטנין שלי המשיכה לעלות, וככל שהקריאטנין עולה זה מסמל שהכליות עובדות פחות. הן לא מצליחות להפריש את הרעלים, ואלו מסתובבים בגוף, נותנים את אותותיהם, והמשמעות היא - כאבים גדולים ברגליים ובידיים, ובעוד כל מיני איברים. בתום ארבע שנים רמת הקריאטנין שלי הגיעה ל-6, ואז הרופא אמר לי:

ג' הוא יהודי חרדי, תושב הצפון, אשר מחזיק בתפקיד ניהולי בכיר באזור שבו הוא מתגורר. עד לפני ארבע שנים הוא היה אדם בריא לגמרי, פעיל ונמרץ, עד שבאחד הימים הוא הגיע למרפאה לבדיקה שגרתית. "אני חושב שכאב לי משהו, אז החלטתי לפגוש רופאה", הוא מספר. "הרופאה ביקשה ממני למדוד לחץ דם והתברר שהוא עומד על 240. ידוע שעם לחץ דם לא משחקים ולכן מיהרתי לבית החולים. עברתי שם מספר בדיקות, בהן הסתבר שרמת הקריאטנין שלי עומדת על 2.8. כדי להמחיש את חומרת הדברים אציין שעד 1.17 זה תקין, ואילו מ-5 כבר מתחילים דיאליזה. אצלי רמת הקריאטנין חרגה מהנורמה. מכיוון



מסר לחיים:

“כשאתה נותן משהו משלך, אז אתה נותן בעצם לעצמך”.



הרגע המרגש ביותר של יעקב:

“הבוקר של הניתוח. הרגשתי שאני עושה את מטרתי בעולם. שכביכול, בשביל זה הגעתי לכאן. היה אפס פחד ונטו התרגשות. אפילו כשנולד לי בני הבכור אחרי המתנה ממושכת לא התרגשתי כל כך”.

מטיל איפול על כל העסק. אני לא מוכן שתגידי מילה לאף אחד - לא לקרובי משפחה, בטח שלא לאנשים רחוקים יותר. וכשהיא שאלה אותי מה עם הדיאליזה, עניתי לה שאתחיל עם הטיפולים ובינתיים ארשם למתנת חיים ונחכה בתור, כמו כל חולי הכליות”.

מיומנו של הרב קוגל, י"ג אייר:

בשבת דנו בבית מדוע אומרים כְּלֵיָהּ ולא כְּלֵיָהּ, שהרי ברבים אומרים כְּלֵיָהּ ונעמי החליטה לשאול את דודה שלה - ח', אשתו של ג'. היא דקדקנית גדולה, ובעלת תואר אקדמי בתחום. תמיד כשאנחנו מתלבטים בנושא דקדוקי כלשהו אנחנו שואלים אותה או את אחותי שהיא מורה לדקדוק. הפעם בחרנו לשאול את הדודה.

ג' מספר:

“אני זוכר את היום הזה כאילו היה אתמול - ח' ישבה על הכורסה בסלון וכדרכה אמרה תהילים. אני הייתי בחדר הפנימי של הבית, שקוע בעיסוקי, ואז הטלפון מצלצל ואני פתאום שומע אותה מדברת על כליות. האמת היא שברגע הראשון האוזניים שלי בערו. הרגשתי ממש כעס. הרי סיכמנו שלא מדברים עם אף אחד על כך. אז עם מי היא משוחחת פתאום? חיכיתי שהשיחה תסתיים, ואז ח' נכנסת אליי לחדר בהתרגשות עצומה: 'ג', הקב"ה אוהב אותנו!' ואני במעין התרסה משיב לה: 'הקב"ה בוודאי אוהב אותנו, אבל עם מי דיברת על בעיית הכליות שלי? הרי סיכמנו שלא אומרים לאף אחד כלום!’

ואשתי, רועדת כולה מהתרגשות, אומרת: 'ג', תקשיב, אני כבר כמה ימים יושבת ושואלת את עצמי מה אנחנו עושים - אתה לא מוכן לקבל כליה מבן משפחה, אבל התור בעמותה כל כך ארוך... התחננתי להקב"ה שישלח לנו ישועה. ופתאום מצלצל הטלפון ועל הקו אחיינית שלנו נעמי, והיא אומרת לי: 'איך אומרים כליה או כליה?' אני שואלת אותה: 'מה פתאום את מתעניינת?' והיא עונה לי: 'יעקב, בעלי, החליט לתרום, אבל זה סוד'.

‘שמע, אין ברירה, צריך ניתוח שנט - הכנה לדיאליזה. מדובר בניתוח בו מחברים עורק לווריד. ברגע שהעורק מחובר לווריד ניתן להתחבר למכונה.

עברתי את הניתוח וכעבור חודשיים היינו במרפאה והנפרולוג אמר: 'בעוד קצת יותר מחודש תצטרך להתחיל דיאליזה'. האמת היא שלא הייתי בפאניקה. לא שמעתי באותו זמן על הסבל הנוראי שכרוך בדיאליזה, ובמידה מסוימת אפילו ייחלתי לדיאליזה, כי כל הגוף כאב לי וציפיתי למשהו שיגאל אותי מן הסבל הזה. כנראה שהייתי תמים”.

מיומנו של הרב קוגל - א' אייר:

נקבע לי תור לבדיקת a.k.g ספירת דם ובדיקת לחץ דם אצל האחיות במרפאת קסם והחלום מתחיל לזוז. בשעה 10:55 נכנסתי למרפאת קסם ואחות נחמדה קיבלה אותי, ראתה את ההפניה ואמרה "אוו כל הכבוד אני מאד מעריכה”.

אחר כך היא שאלה: "האם זו תרומה לקרוב משפחה?" ועניתי שלא, סתם רצון לתת חיים, בלי לדעת למי יינתנו.

ח' אייר:

היום בעזרת השם אני מסיים עם הבדיקות המוקדמות (במשך השבוע האחרון עברתי עוד כמה וכמה). לא נותר לי אלא לחכות בציפייה לאיסוף כל התוצאות ולשליחתן למתנת חיים בכדי לפתוח באופן מעשי בהליך התרומה...

ובינתיים, ג' מספר:

“חזרנו הביתה מהרופא שחזה את הדיאליזה ואני זוכר את אותו יום היטב. ח' - אשתי, הייתה קצת עצובה, אפילו קצת הרבה. שנינו הבנו שהכליות פשוט קרסו. בדרך הביתה אמרה לי ח': 'אולי יש מישהו מן המשפחה שיוכל לתרום לך כליה?' ואני עניתי לה חד משמעית: 'אני לא רוצה לקבל כליה משום בן משפחה'. הרגשתי שלא אהיה מסוגל להכיל את הכרת הטוב לבן משפחה במשך כל החיים. באותו רגע הזכרתי לה את מה שאמרתי כבר בתחילת התהליך, אבל כעת התחזק: 'אני



אמרה לי: 'גם אם אתה לא מרשה אני מתקשרת', ואז עניתי לה: 'בסדר, תתקשרי לנעמי, את יכולה לספר לה שאני חולה', אבל תסבירי לה שאני לא רוצה שום דבר מיעקב".

מיומנו של הרב קוגל - י"ז אייר:

חזרתי ממעריב הביתה ונעמי סיפרה לי על כך ששוחחה עם ח' והתברר שג', דוד שלנו זקוק לתרומה. אבל היא גם הוסיפה שג' שומר את זה בסוד ושלא נדבר על זה. התקשרתי לח' כדי לוודא שהם בקשר עם מתנת חיים והיא אישרה שהם פנו אליהם וקבלו טופסי בקשה אך עדיין לא החזירו אותם מלאים. ביקשתי ממנה שהיא תשלח להם ומיד שלחתי להם גם אני מייל שיש לי קרוב שברגעים אלו גילתי שהוא זקוק לכליה. הרגשתי איך שמשמיים מולכים אותי למקום הנכון. הייתי נרגש מאוד. בנוסף לכך שג' הוא דוד אהוב במיוחד, הוא ואשתו גם היו השדכנים שלי ושל נעמי, וכעת יש לי יכולת לגמול להם טיפה מהטוב שהם גמלו לי.

ובינתיים, מספר ג':

"כמה שעות לאחר שח' התקשרה לנעמי אני מקבל טלפון. על הקו האחיין יעקב שבוחר לפתוח בצורה צינית ועניינית:

"מה לעשות שאני כנראה ציני חסר תקנה, ולכן כאשר אשתי סיימה עם תיאוריה הנרגשים, השבתי לה: 'תקשיבי טוב. הסיפור הזה נראה לי הזוי, ואסביר לך בדיוק מה קרה: אחי הבכור (אביה של נעמי) הרגיש בזמן האחרון שאני לא נראה כרגיל. הוא כנראה שיער מה קורה ולכן שלח את נעמי לדבר אתך. תקשיבי, אני לא מקבל כליה משום בן משפחה, בדיוק כמו שאמרת. וח' שואלת אותי: 'אבל למה אתה לא מאמין?' ואני משיב לה: 'אני מאמין בהקב"ה ובמשה עבדו, אבל לסיפור הזה אני לא מאמין. נקודה".

מיומנו של הרב קוגל - ט"ו אייר:

היום קיבלתי את תגובתם של מתנת חיים: "שלום וברכה, הבדיקות מצוינות ב"ה. השלב הבא הוא שנתאים חולה וניצור אתך קשר במשך השבוע. הרבה הצלחה ותורה רבה". עכשיו לא נותר לי אלא לחכות בהתרגשות רבה לחולה שאזכה להפוך להיות חלק מחייו.

ובינתיים, ממשיך ג':

"מאז שיחת הטלפון עם נעמי עברו יומיים וביום השלישי כבר לא יכולתי לעמוד מול ההפצרות של אשתי. היא



**"כמה ימים
לאחר הניתוח
יעקב כבר
עזב את בית
החולים.
המצב שלי
הלך והשתפר
ובפרץ של
הודיה שלחתי
לו הודעה:
'יעקב, הכליה
שלך עושה
נפלאות'.**

**יעקב המדהים
השיב לי
בתגובה:
'הכליה היא לא
שלי, היא שלך,
והיא הופקדה
על ידי הקב"ה
אצלי עד גיל
ארבעים'. "ואז",
אומר ג', "זה
היה הרגע
הראשון מזה
ארבע שנים
שהרשיתי
לעצמי לבכות"**

מיומנו של הרב קוגל - שב"ק י"ח חשוון:

נסענו לשבת להוריה של נעמי. בכניסת שבת הם סיפרו לנו בסודי-סודות שדוד שלנו - ג' סובל מאי ספיקת כליות והוא צריך השתלה.

אחרי שביקשתי את אישורו של ג' סיפרתי להם על כך שאנחנו מעורבים בעניין ושאני הולך לתרום לו והם היו מופתעים מאוד. סיפרתי להם גם על הסייעתא דשמיא המיוחדת שראינו, והם מאוד התרגשו.

במוצאי שבת עדכנתי את ג' בכך שסיפרתי להם והוא שמח והגיב: "ברוך שפטרני מדין ההסתרה".

כ' כסליו:

יום ההשתלה הגדול הגיע. קמתי בבוקר, רצתי למקווה ומשם לבית הכנסת ללימוד ותפילה. התחושה היא של אושר עצום. הכל היה בשמחה ובאורות גבוהים.

חזרתי הביתה, נפרדנו מהילדים ויצאתי יחד עם נעמי לבית החולים. בינתיים אני מקבל המון שיחות טלפון ומיילים מפרגנים מכל מיני אנשים ששמעו על כך. ב-12:30 נכנסתי להתקלה, ב-13:20 ירדתי למנחה ובשעה 13:32 ביקשו שאעלה למחלקה, שם התבקשתי ללבוש את בגדי הניתוח ולעלות על המיטה, עליה הוסעתי עד לחדר הניתוח.

בחדר הניתוח היה ד"ר סולמני וצוות עזר של הניתוח. קשרו אותי, צחקו איתי, ומאז אני לא זוכר כלום. מה שאני כן זוכר הוא שכאשר ג' יצא מחדר הניתוח בישרו לי שהקריאטנין ירד לו פלאים. הוא אומנם הרגיש כאב והיה לו קשה לשבת, אבל בסך הכל מצבו טוב.

ג' מספר:

"כשהניתוח הסתיים הרב הבר בא לבקר אותנו בבית החולים ומאוד התרגשתי מהמאמץ ומהטרחה שלו. סיפרתי לו שאני כל כך מעריך את הפעילות של העמותה ושאני אסיר תודה. אחר כך אמרתי לו שאני פתאום מתחיל להבין את המשמעות של ברכת 'אשר יצר', ועד כמה שצריך להודות ולהתכוון בכל מילה. "אני זוכר שכמה ימים לאחר הניתוח יעקב כבר עזב את בית החולים ואני נשארתי באשפוז. המצב שלי הלך והשתפר ובפרץ של הודיה שלחתי לו הודעה: 'יעקב, הכליה שלך עושה נפלאות'. ויעקב המדהים השיב לי בתגובה: 'הכליה היא לא שלי, היא שלך, והיא הופקדה על ידי הקב"ה אצלי עד גיל ארבעים'. "ואז", אומר ג', "זה היה הרגע הראשון מזה ארבע שנים שהרשיתי לעצמי לבכות".

'דוד ג', אני לא מבין אותך - מה זה לא רוצה תרומה מהמשפחה? הרי אני ממילא תורם וכבר התחלתי בתהליך, אז למה שלא תעשה לי טובה ונסגור את זה בינינו? אמרתי לו: 'אני לא רוצה מבני משפחה, אפנה לרב הבר ואצטרף לרשימת הממתינים' ויעקב פסק: 'אגיע להורים של נעמי לשבת, ואז ניפגש ונשוחח'.

"הסתיימה השיחה ואני התחלתי לחשוב בליבי: ניכרים דברי אמת. אבל בכל זאת התעקשתי ושאלתי את עצמי: 'אולי קימבנו כאן משהו?' בליל שבת הגעתי לבית הכנסת ואני רואה את יעקב נכנס אחריי, עם חיוך ענק על הפנים, ועושה לי 'נו-נו-נו' עם האצבע, כאילו: 'מה הקטע שלך?' זה תפס אותי די נבוך, כי בעצם אני תכננתי לשאול אותו 'מה הקטע שלך?' אחרי התפילה ישבנו במשרד בית הכנסת למשך מספר דקות ויעקב הסביר לי בצורה עניינית: 'תראה ג', אני הולך לתרום כך או כך. אז למה שאתה לא תקבל את המתנה הזו?' והוא הוסיף ואמר: 'מבחינתי העניין סגור'.

"אחרי השיחה הזו אמרתי לו: אתה יודע מה, השתכנעתי. וכך התחלנו לצאת לדרך ממושכת של סדרת בדיקות - לבדוק אם אני כשיר להשתלה ואם יש בינינו התאמה".

מיומנו של הרב קוגל - שב"ק י"ט סיוון:

פגשנו בשבת את ג'. הוא הראה לי את השיבר של החיבור בין הוריד לעורק שנועד כדי להתחבר עם הדיאליזה. היד שלו כבר נראית קצת עם בצקת מאי חילוף חומרים בגוף.

ג' מספר:

"חודש וחצי לפני שקיבלתי את הכליה מיעקב לא נותרה ברירה, והתחלתי בטיפולי דיאליזה. מבחינתי זה היה הלם, כי לא תיארתי לעצמי שהכאבים כל כך גדולים. החיבור של השנט היה עוד צעיר ולא מספיק מפותח, תקעו לתוכו מחטים חדות כמו מסמרים ולא מצאו אותן, וזה גרם להמטומה (שטף דם). אחרי הדיאליזה הראשונה הגעתי לבית והקאתי ללא הפסקה. אחרי הדיאליזה השנייה הייתי מסוחרר כולי. יצאתי מהרכב לרחוב ופתאום חויתי נפילת לחץ דם, נפלתי על המדרכה ואיבדתי את ההכרה לכמה שניות, עד שהתרוממתי.

"בכל טיפול מחדש כשתקעו את המחטים הייתי ממלמל: 'אנא השם הושיע נא', כל היד כבר הייתה שחורה עם חורים מהמחטים. ובכל זאת אני מודה להקב"ה על כך שקיבלתי חודש וחצי של דיאליזה, כי רק כך אני יודע להודות יותר על מתנת החיים החדשים שקיבלתי".